LANTMÄTERIET

2026-10-19

NATIONELL SPECIFIKATION

Nationell specifikation för resursmodell Beslut

Version:	1.0 Test 5
Reviderad:	2026-10-19
Kontakt:	Supporten för Nationell geodataplattform

Innehållsförteckning

1 INLEDNING 3

1.1 LÄSANVISNING 3

2 TERMER OCH FÖRKORTNINGAR 3

2.1 TERMER 3
2.2 FÖRKORTNINGAR 6

3 FÖRÄNDRINGSFÖRTECKNING 6

4 NATIONELL RESURSMODELL BESLUT 7

4.1 BESLUT (OBJEKTTYP) 7
4.2 PÅVERKAR (OBJEKTTYP) 9
4.3 BESLUTSHÄNDELSE (DATATYP) 10
4.4 INSTANS (VÄRDEMÄNGD) 10
4.5 PÅVERKAR OBJEKTTYP (VÄRDEMÄNGD) 10
4.6 BESLUTSHÄNDELSETYP (VÄRDEMÄNGD) 10

5 NATIONELL RESURSMODELL BESLUT GEOJSON 10

5.1 BESLUT (OBJEKTTYP) 11
5.2 PAVERKAROBJEKTTYP (DATATYP) 11

BILAGA A BILDER I STÖRRE FORMAT 13

A.1 FIGUR 1 – RESURSMODELL BESLUT 13
A.2 FIGUR 3 – RESURSMODELL BESLUT GEOJSON 13

1 Inledning

En resursmodell (informationsresursmodell, IRM) är en informationsmodell som beskriver generell och gemensam information som används i olika tillämpningsspecifika informationsmodeller. Syftet är att återanvända och hantera information på ett enhetligt sätt, oberoende av informationsområde.

I och med att en resursmodell, med ingående klasser, direkt ska användas för en tillämpningsmodell blir de en del av dessa modeller. Vitsen är att samma resursmodell ska användas i alla situationer där information av den aktuella resurstypen behövs.

Resursmodeller ger ett stort värde för samhällets informationsförsörjning. Inriktningen är att det blir en bättre helhetslösning ju fler gemensamma delar och återanvändningsbara resursmodeller som används. Användare som nyttjar data från flera informationsområden kommer då att känna igen sig och kan både göra analyser och bygga egna lösningar enligt samma principer, med stöd av samma standarder och modeller.

Resursmodeller är teknik- och utbytesneutrala och kan inte nödvändigtvis ”översättas” direkt till ett utbytesformat som till exempel GML och GeoJSON. Kapitel 5 i detta dokument innehåller en variant av resursmodellen som har anpassats till GeoJSON.

1.1 Läsanvisning

I detta dokument används orden SKA, SKA INTE, BÖR, BÖR INTE (i versaler) med följande innebörd:

SKA (INTE) – Tvingande/krav

BÖR (INTE) – Undantag från kravet kan göras i särskilda fall

2 Termer och förkortningar

2.1 Termer

Tabell 1 beskriver de termer som används i detta dokument.

Tabell 1: Termer och dess definition

Term	Definition
data	representation av fakta, idéer eller liknande i en form lämpad för överföring, tolkning eller bearbetning av människor eller av automatiska hjälpmedel Anmärkning: I strikt mening är det skillnad mellan data och information. Data blir information när någon har tolkat innebörden av data. Många gånger

Term	Definition
	behöver inte begreppen data och information hållas isär. Men exempelvis vid överföring mellan datorer och vid lagring i datorminnen är det data, inte information, som hanteras. [Rikstermbanken, anmärkning omskriven]
datatyp	specifikation av värdedomän och de operationer som är tillåtna på värdena. [ISO 19103]
information	innebörd hos data Anmärkning: I strikt mening är det skillnad mellan data och information. Data blir information när någon har tolkat innebörden av data. Många gånger behöver inte begreppen data och information hållas isär. Men exempelvis vid överföring mellan datorer eller lagring i datorminnen är det data, inte information, som hanteras. [Rikstermbanken, anmärkning omskriven]
informationsmodell	modell som definierar struktur, regler och innehåll för information inom ett visst tillämpningsområde
informationsarkitekturramverk för geodata	dokument som beskriver regler, riktlinjer och principer för att erhålla en enhetlighet som möjliggör standardisering, harmonisering och kombinerbarhet av grunddata inom grunddatadomänen Fastighets- och geografisk information Anmärkning 1: Det kan bara finnas ett (1) informationsarkitekturramverk för grunddatadomän Fastighets- och geografisk information.
informationsområde	indelning av information

Term	Definition
	Anmärkning 1: Indelningen kan baseras på olika grunder, till exempel logisk indelning eller behovsstyrd indelning. Anmärkning 2: Ett informationsområde kan vara underordnat ett annat informationsområde. Det vill säga att termen kan användas oberoende av hierarkisk indelning.
informationsresursmodell	informationsmodell som beskriver generell och gemensam information som används i de tillämpningsspecifika informationsmodellerna Anmärkning: Syftet är återanvändning och att hantera information på ett enhetligt sätt. Geometri är ett exempel.
objekt	representation av en företeelse i den verkliga världen [SS 637006:2006 Typoberoende representation av geografiska företeelser]
resursmodell	*Se informationsresursmodell*
specifikation	dokument som anger krav [ISO 9000:2015 Ledningssystem för kvalitet – Principer och terminologi]
standard	dokument, upprättat i konsensus, och fastställt av erkänt organ som för allmän och upprepad användning ger regler, riktlinjer eller kännetecken för aktiviteter eller deras resultat, i syfte att nå största möjliga reda i ett visst sammanhang [ISO/IEC Guide 2: 2004 Standardization and related activities – General vocabulary, fri tolkning och översättning] Anmärkning: Vissa organisationer använder termen specifikation men i det

Term	Definition
	här dokumentet används termen standard för allt som täcks in av ovan definition.
term	benämning för ett begrepp inom ett visst fackområde [Rikstermbanken] Anmärkning: I vardagligt språk används orden term och begrepp synonymt, vilket även har gjorts i detta dokument där det ökar förståelsen för innehållet.

2.2 Förkortningar

Tabell 2 innehåller de förkortningar som används i detta dokument.

Tabell 2: Lista med förkortningar och dess betydelse

Förkortning	Fullständigt namn
IRM	Informationsresursmodell
ISO	International Organisation for Standardization
SS	Svensk standard

3 Förändringsförteckning

Tabell 3: Förändringsförteckning

Version	Förändring
1.0 Test 5	• Endast bytt versionsnummer för att synkronisera med specifikationen för Översiktsplan som ingår i samma test.
1.0 Test 4	• Klassen Påverkar *objektidentitet*: UUID *objekttyp*: Påverkar objekttyp [0..1] • *Referens objekttyp* bytt namn till *Påverkar objekttyp* • Verksamhetsregel JSONBES-001 bytt namn till BES-JSON-001 och förtydligad. Verksamhetsregel BES-001 förtydligad. • Lagt till attributet händelse med ny datatyp beslutshändelse som även innehåller datum

1.0 Test 3	• Ett beslut håller information om vilka objekt det påverkar. • Lagt till association, med associationsklassen Påverkar, från Beslut till Utbytesobjekt. Tagit bort datatypen Beslutsreferens. • I den GeoJSON-anpassade varianten, lagt till attributet beslut.paverkar och datatypen referensPaverkar.
1.0 Test 2	• Tagit bort attributet beslutstyp från Beslut samt tagit bort värdemängden Beslutstyp. • Tagit bort ”avser”-associationen mellan Beslut och Utbytesobjekt. • Tagit bort verksamhetsregeln BES-002. • Lagt till datatypen Beslutsreferens samt den tillhörande värdemängden Påverkanstyp. • Lagt till paketdiagram. • Bytt plats på klasserna i modellen. • I den JSON-anpassade versionen av modellen, gjort om beslut till en GeoJSON Feature.

4 Nationell resursmodell Beslut

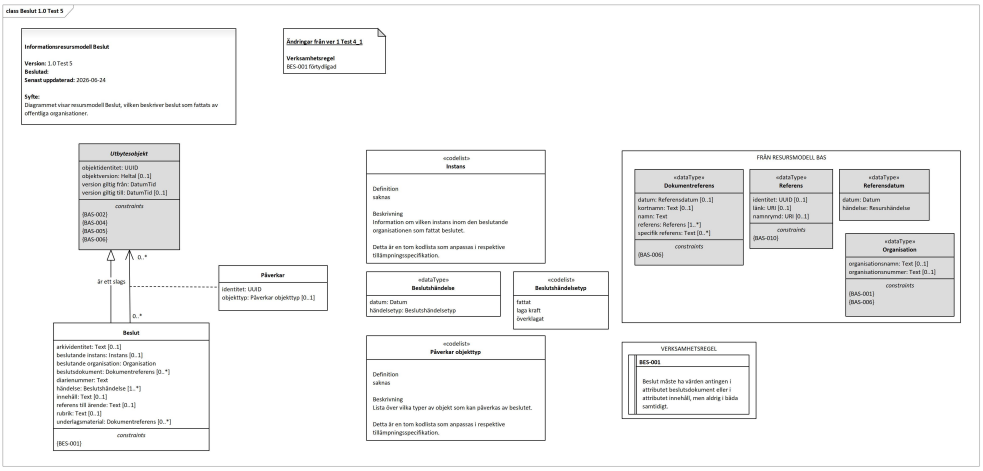
4.1 Beslut (objekttyp)

Den här klassen ärver från klassen Utbytesobjekt i Bas 2.0.

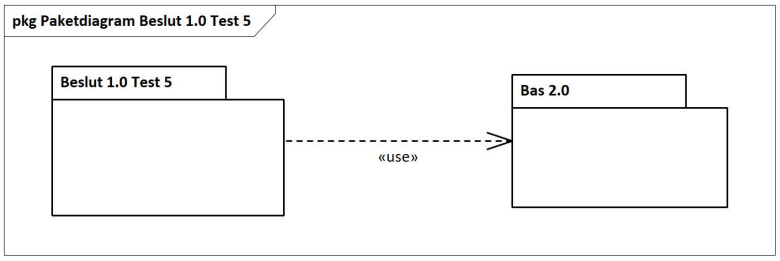
Objekttypen Beslut innehåller information om ett beslut som har fattats av en offentlig organisation. Objekttypen har en verksamhetsregel, som beskrivs i Tabell 4. Objekttypens attribut beskrivs i efterföljande delkapitel.

Resursmodellen visas i Figur 1. Beroenden till andra paket visas i Figur 2.

Figur 1: Resursmodell Beslut. Bilden finns i ett större format i Bilaga A.



Figur 2 Paketdiagram Beslut. Bilden finns i ett större format i Bilaga A.



Tabell 4: Verksamhetsregler

Verksamhetsregel	Beskrivning
BES-001	*Beslut* måste ha värden antingen i attributet *beslutsdokument* eller i attributet *innehåll*, men aldrig i båda samtidigt.

4.1.1 BESLUTANDE ORGANISATION

Offentlig organisation som fattat beslutet.

Datatyp: Organisation

Multiplicitet: 1

4.1.2 BESLUTANDE INSTANS

Instans inom den beslutande organisationen som fattat beslutet.

Datatyp: Instans

Multiplicitet: 0..1

4.1.3 HÄNDELSE

En händelse är en historisk tidpunkt där något har inträffat. För beslut avser det den händelse som anger var i beslutets rättsliga process det befinner sig.

Datatyp: Beslutshändelse

Multiplicitet: 1..*

4.1.4 RUBRIK

Ärendets rubrik.

Datatyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.5 DIARIENUMMER

Den unika beteckning som ärendet har hos den organisation som har fattat beslutet.

Datatyp: Text

Multiplicitet: 1

4.1.6 INNEHÅLL

Beskrivning av beslutets innehåll.

Datatyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.7 BESLUTSDOKUMENT

Referens till beslutshandling.

Datatyp: Dokumentreferens

Multiplicitet: 0..*

4.1.8 UNDERLAGSMATERIAL

Underlag som ligger till grund för beslut. Kan exempelvis vara tidigare beslut.

Datatyp: Dokumentreferens

Multiplicitet: 0..*

4.1.9 REFERENS TILL ÄRENDE

Ärendet kan ha egen referens, ett ärendenummer.

Datatyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.1.10 ARKIVIDENTITET

Ärendets arkividentitet hos den organisation som handlagt ärendet.

Datatyp: Text

Multiplicitet: 0..1

4.2 Påverkar (objekttyp)

Referens till objekt som påverkas av ett beslut.

4.2.1 IDENTITET

Identitet för objektet som påverkas av beslutet

Datatyp: UUID

Multiplicitet: 1

4.2.2 OBJEKTTYP

Anger vilken objekttyp som beslutet påverkar, om beslutet kan påverka olika typer av objekt.

Datatyp: Påverkar objekttyp

Multiplicitet: 0..1

4.3 Beslutshändelse (datatyp)

En beslutshändelse är en historisk tidpunkt då något har inträffat.

4.3.1 HÄNDELSETYP

Typ av händelse som har inträffat.

Datatyp: Beslutshändelsetyp

Multiplicitet: 1

4.3.2 DATUM

Datum då händelsen har inträffat.

Datatyp: Datum

Multiplicitet: 1

4.4 Instans (värdemängd)

Information om vilken instans inom den beslutande organisationen som fattat beslutet.

Detta är en tom kodlista som anpassas i respektive tillämpningsspecifikation.

4.5 Påverkar objekttyp (värdemängd)

Lista över vilka typer av objekt som kan påverkas av beslutet.

Detta är en tom kodlista som anpassas i respektive tillämpningsspecifikation.

4.6 Beslutshändelsetyp (värdemängd)

Lista över vilka händelser som kan inträffa för ett beslut: fattat, överklagat, laga kraft.

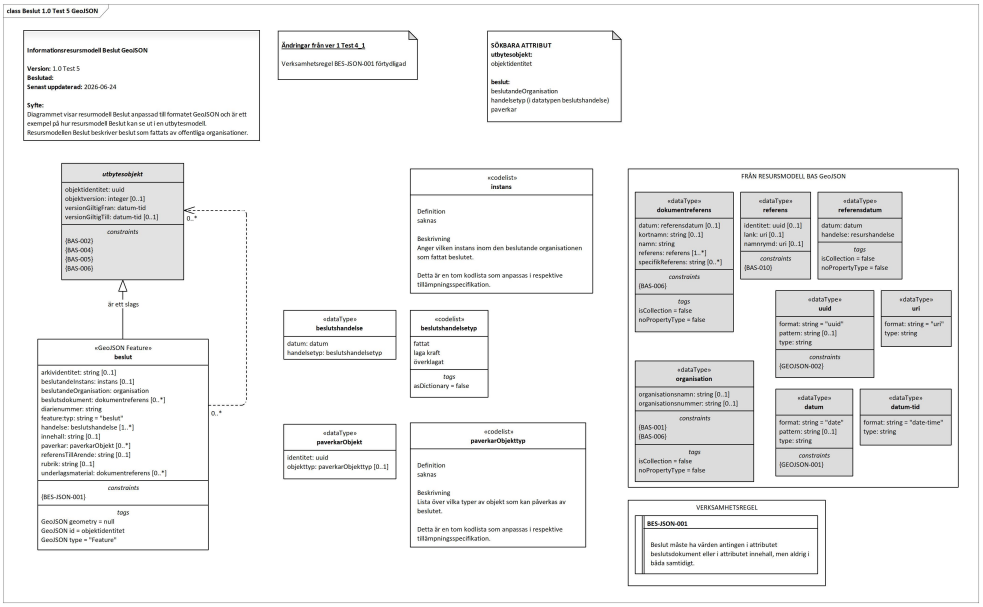
Värdemängden kan vid behov anpassas i respektive tillämpningsspecifikation.

5 Nationell resursmodell Beslut GeoJSON

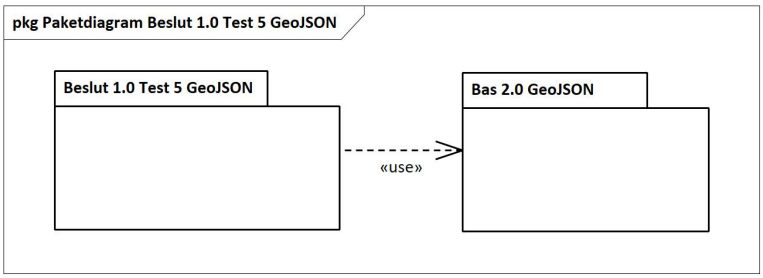
Resursmodell Beslut har anpassats till utbytesformatet GeoJSON. Namnsättningen av klasser och attribut, attributens datatyper och verksamhetsregler har anpassats till GeoJSON enligt kraven i Specifikation för olika typer av modeller.

Resursmodell Beslut GeoJSON innehåller även ett attribut och en datatyp som är unika för anpassningen till GeoJSON. De beskrivs i det här kapitlet. Resursmodellen visas i Figur 3. Beroenden till andra paket visas i Figur 4.

Figur 3: Resursmodell Beslut GeoJSON. Bilden finns i ett större format i bilaga A.



Figur 4: Paketdiagram för resursmodell Beslut GeoJSON.



5.1 beslut (objekttyp)

Se Kapitel 4.1 för beskrivning av objekttypen och information om ytterligare attribut.

5.1.1 PAVERKAR

Vilka objekt som beslutet påverkar.

Datatyp: paverkarObjekt

Multiplicitet: 0..*

5.2 paverkarObjekttyp (datatyp)

Referens till objekt som påverkas av ett beslut.

5.2.1 IDENTITET

Unik identitet inom namnrymden, till exempel db428198-2e01-42a2-9e89-765dd03b9360.

Datatyp: uuid

Multiplicitet: 1

5.2.2 OBJEKTTYP

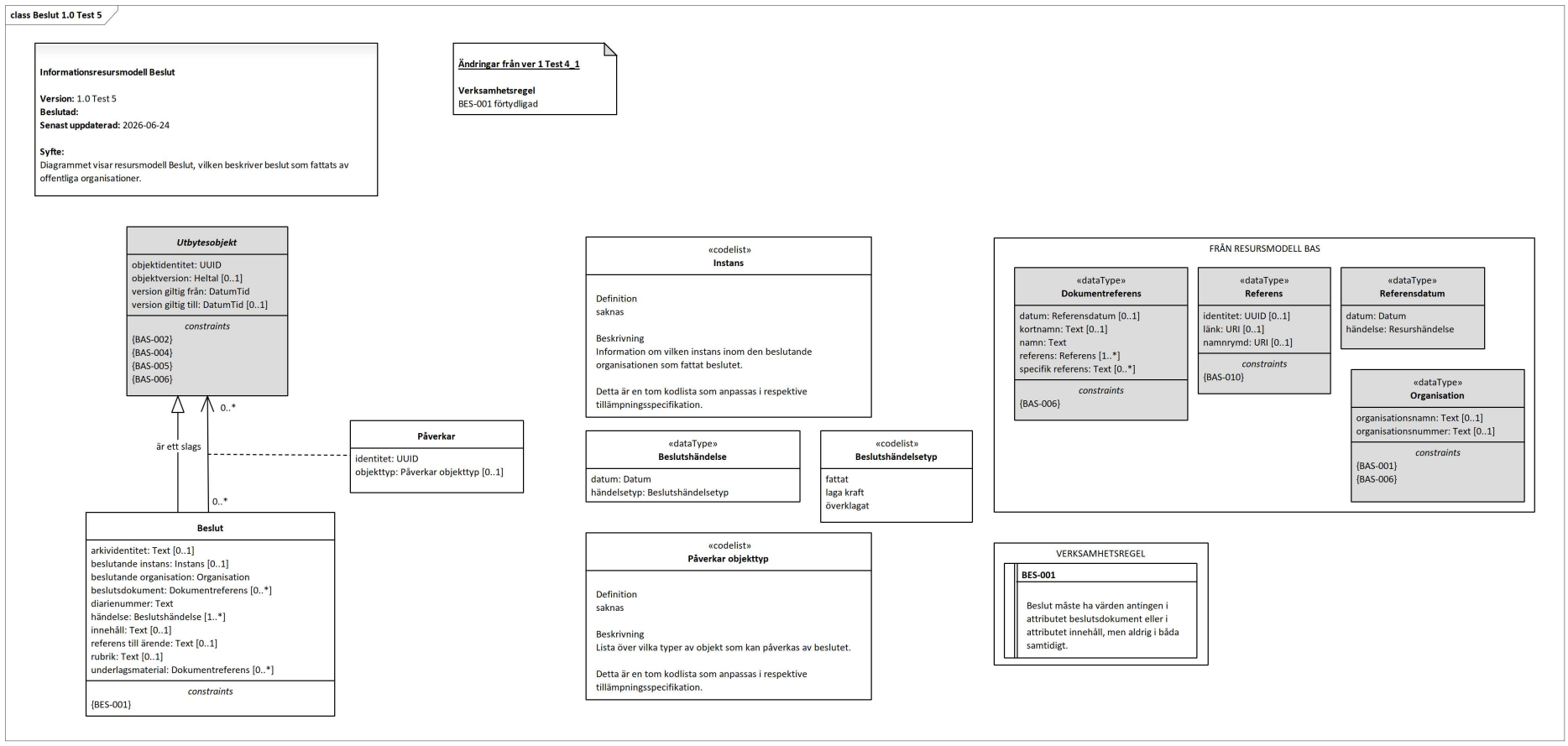
Anger vilken objekttyp som beslutet påverkar, om beslutet kan påverka olika typer av objekt.

Datatyp: paverkarObjekttyp

Multiplicitet: 0..1

Bilaga A Bilder i större format

A.1 Figur 1 – Resursmodell Beslut



A.2 Figur 3 – Resursmodell Beslut GeoJSON

